Kurdistan Region
Presidency of Region
Diwan

هەرێمی کوردستان
سەرۆکایەتی هەرێم
دیوان

No..................
Date:....../....../.......

ژمارە : ..د..٤٩٩..
بەروار: ٨/٧/٢٠٠٨

بۆ / سەرۆکایەتی ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان – عێراق

بابەت/ یاسای ژمارە(٧)ی ساڵی ٢٠٠٨
یاسای دابینکردنی خانووی نیشتەجێ بوون بۆ دانیشتوان
لە هەرێمی کوردستان_عێراق

سـلاو و ڕێز ...

ئاماژە بە نووسراوتان ژمارە (٧٣٥/٣/٤) لە ڕێکەوتی ١٨/ ٦/ ٢٠٠٨، هاوپێچ دەقی یاسای ژمارە(٧)ی ساڵی٢٠٠٨ تان بۆ ڕەوانە دەکەینەوە دوای دەرکردنی لە لایەن جەنابی سەرۆکی هەرێمی کوردستانەوە بە بڕیاری ژمارە (١٦)ی ساڵی ٢٠٠٨.

لە گەل ڕێزماندا ...

هاوپێچ

- دەقی یاسای ژمارە(٧)ی ساڵی٢٠٠٨ .

ل. فؤاد حسێن
سەرۆکی دیوان

کاروباری ئەنجومەن
٨/٧

وێنەیەک بۆ//

- سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران لە گەل ڕێزدا.
- ئەنجومەنی دادوەری لەگەل ڕێزدا.
- وەزارەتی داد لە گەل ڕێزدا.
- نووسینگەی دیوان.
- بەڕێوەبەرایەتی گشتی کاروباری یاسایی لە دیوان.
- ڕۆژنامەی (وەقائعی کوردستان)/ بۆ بلاوکردنەوە.

بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان

هەرێمی کوردستانی عێراق
سەرۆکایەتی هەرێم
سەرۆك

بەناوی گەلەوە

بڕیار
ژمارە (١٦) ساڵی ٢٠٠٨

یاسای دابینکردنی خانووی نیشتەجێ بوون بۆ دانیشتوان
لە هەرێمی کوردستان ـ عێراق

بە پێی بڕگەی (١) ی ماددەی (١٠) ی یاسای سەرۆکایەتی هەرێمی کوردستان – عێراق ژمارە (١)ی ساڵی ٢٠٠٥ ی هەموارکراو و بە پاڵپشتی ئەو یاساکارییەی ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان – عێراق کردویەتی لە دانیشتنی ژمارە (٢٣) لە ٢٠٠٨/٦/٣ بڕیارماندا بە دەرکردنی:

یاسای ژمارە(٧)ی ساڵی / ٢٠٠٨
یاسای دابینکردنی خانووی نیشتەجێ بوون بۆ دانیشتوان
لە هەرێمی کوردستان ـ عێراق

ماددەی یەکەم:

بۆدابین کردنی نوا بۆ هاووڵاتیانی خاوەن داهاتی سنووردار، وەزارەتی ئاوەدانکردنەوەو نیشتەجێکردن شوقە و خانووی نیشتەجێبوون دروست دەکات و بەناویان دەکات.

ماددەی دووەم:

یەکەم: بۆ مەبەستی جێبەجێکردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە، وەزارەتی شارەوانی زەوی نیشتەجێبوون بۆ وەزارەتی ئاوەدانکردنەوە و نیشتەجێکردن تەرخان دەکات، بێ بەرامبەر بۆ ئەوەی شوقە وخانووی نیشتەجێبوونیان لەسەر دروست بکات.

دووەم: نرخی شوقە و خانووەکانی نیشتەجێبوون بە پێ ی ئەو خەرجیە دیاردەکرێت کە بەکردەنی تێچووە لەگەڵ زیادکردنی (١٪)ی تێچووەکەی وەك خەرجییەکانی کارگێڕی، بەمەرجێك نرخی زەویەکە ئەژمار نەکرێت.

ماددەی سێیەم:

دەبێ ئەو کەسەی داوای بە ناوکردنی نیشتەجێبوون دەکات هیچ شوقە ، یان خانوویەکی نیشتەجێبوونی سەربەخۆی بەناو نەبێت و سوودمەند نەبووبێت لە:

یەکەم: هیچ پرۆژەیەکی نیشتەجێبوونی دیکە لە هەرێمدا.

دووەم: ئەو سولفەی خانووبەرەی حکومەتی هەرێم داویەتی.

ماددەی چوارەم:

یەکەم: لە ماوەی سی رۆژ دوای رەزامەندی لەسەر داواکەی، داوا کاری بە ناوکردنی شوقە یان خانووەکەی نیشتەجێبوون (١٠٪)ی تێچووی خەملێنراوی بەرایی دەدات.

دووەم: ئەو برە پارەیەی لەسەری دەمێنێتەوە بە گوژمەی مانگانە یان ساڵانە دەیداتەوە لە ماوەیەك دا کە لە بیست وپێنج ساڵ تێپەرنەکات.

سێیەم: ئەو کەسەی یەکە نیشتەجێبوونەکە بە ناوی دەبێت بۆی هەیە دوای (١٠) ساڵ لە رۆژی بەناو کردنەکەیەوە بیفرۆشێتەوە بە مەرجێك ئەو گوژمانەی لە ئەستۆی ماوەتەوە، یەك جێ بیداتەوە.

چوارەم: ئەگەر خاوەن یەکەی نیشتەجێبوون پێش دانەوەی ئەو گوژمانەی لە ئەستۆی ماوەتەوە کۆچی دوایی کرد، میراتگرەکان لەو گوژمانە دەبووردرێن کە لە ئەستۆی کۆچکردوو دەمێنێتەوە.

ماددەی پێنجەم:

وەزارەتی دارایی، پارەی پێویست بۆ بنیات نانی شوقە و خانوەکانی نیشتەجێبوون بۆ وەزارەتی ئاوەدانکردنەوە و نیشتەجێکردن تەرخان دەکات.

ماددەی شەشەم:

دەبێ وەزارەتی ئاوەدانکردنەوە و نیشتەجێکردن شوقە یان خانووەکەی نیشتەجێبوون بە ئامادەکراوی بۆ نیشتەجێبوون رادەستی داواکار بکات لە ماوەیەك کە لە دوو ساڵ تێپەر نەکات دوای پێشەکی دانەکە.

ماددەی حەفتەم:

شوقە یان خانووەکەی نیشتەجێبوون لە فەرمانگەی تۆمارگەی خانووبەرەی تایبەتمەند بە مولکی صرف بەناوی داواکار تۆمار دەکرێت ودەبێتە بارمتەیەکی تەئمینی بۆ بەرژەوەندی حکومەت بەرامبەر ئەو قەرزەی ماوەتەوە، لەگەڵ رەچاوکردنی برگەی (سێیەم) لە ماددەی چوارەمی ئەم یاسایە.

ماددەی هەشتەم:

شوقەکە یان خانووکە لە رەسمی تۆمارکردن لە فەرمانگەی تۆمارگەی خانووبەرە بۆیەك جار دەبووردرێت.

ماددەی نۆیەم:

دەبێ ئەنجومەنی وەزیران و لایەنەکانی پەیوەندیدار هەریەك بە پێ ی دەسەڵاتی خۆی، پێرەوو رێنمایی پێویست دەربکەن بۆ ئاسانکردنی جێبەجێکردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە.

ماددەی دەیەم:

دەبی ئەنجومەنی وەزیران و لایەنە پەیوەندیدارەکان حوکمەکانی ئەم یاسایە جێبەجێ بکەن.

ماددەی یازدەم:

ئەم یاسایە لە ڕۆژی دەرچواندنیەوە جێبەجێ دەکرێت و لە ڕۆژنامەی فەرمی (وەقائیعی کوردستان) بڵاودەکرێتەوە.

مسعود بارزانی

سەرۆکی هەرێمی کوردستان-عێراق

ئەم یاسایە لە ١٥ی پوشپەڕ ٢٧٠٨ی کوردی بەرامبەر ٣ی رەجەب ١٤٢٩ی کۆچی و بەرامبەر ٦ی تەمموز٢٠٠٨ی زاینی لە هەولێر دەرچووە .

هویەکانی دانانی ئەم یاسایە

لەبەر ئەوەی کێشەی نیشتەجێبوون لە هەرێمی کوردستان دا کێشەیەکی بەر چاوو دیارە کە زۆرینەی فەرمانبەران و هاوولاتیانی کەم دەرامەتی گرتۆتەوە، وەلەبەر ئەوەی هەموو هاوولاتیەکیش مافی خۆیەتی شوێنی نیشتەجێبوونی هەبێت و، بۆ کەمکردنەوەی کێشەی نیشتەجێبوون ئەم یاسایە دانرا.